

Р Е Ш Е Н И Е

№ 278

гр. София, 09 юли 2015 г.

В И М Е Т О Н А Н А Р О Д А

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Наказателна колегия, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на дванадесети юни през две хиляди и петнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ТАТЯНА КЪНЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ЕЛЕНА АВДЕВА

ГАЛИНА ТОНЕВА

при секретар ..... НАДЯ ЦЕКОВА..... и с участието на прокурор .....БОЖИДАР ДЖАМБАЗОВ..... разгледа докладваното от съдия ТОНЕВА наказателно дело № 638/2015 г. по описа на ВКС, второ наказателно отделение, като за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано на основание чл.346 т.1 от НПК по жалба на защитника на подсъдимия Г. Д. С. – адв.Г. срещу присъда № 3 от 05.03.2015 г. на Апелативен съд Пловдив, НО, първи наказателен състав, постановена по ВНОХД № 31/2015 г. по описа на същия съд.

В касационната жалба на адв.Георгиев са релевирани касационните основания по чл.348 ал.1 т.1 и т.3 от НПК, като са изложени твърдения за допуснато нарушение на закона и явна несправедливост на наложеното наказание при постановяване на въззивната присъда от Пловдивския АС. Според жалбоподателя, атакуваният съдебен акт е постановен в нарушение на материалния закон, като е приета невярна правна квалификация на деянието. Твърди се, че първоинстанционният съд правилно е отчел, че мястото на удара е решаващо за определяне на мястото на настъпване на пътно-транспортното произшествие. Независимо от това, макар в процеса категорично да е изяснено, че в момента на удара пострадалото лице се е намирало извън обсега на пешеходната пътека, въззивната инстанция е приела правна квалификация по чл.343 ал.3 предл.последно б.“б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б.“в“ вр.чл.342 ал.1 от НК, която не съответства на установените по делото фактически обстоятелства, касаещи процесното ПТП. В тази връзка се твърди, че АС Пловдив е допуснал нарушение на закона, прилагайки закон за по-тежко наказуемо престъпление, вместо да приложи този състав на престъпление, който действително е осъществен от подсъдимия С. – чл.343 ал.1 б.“в“ предл.1 вр.чл.342 ал.1 от НК.

На следващо място в жалбата се съдържа и оплакване за явна несправедливост на наложените наказания на подсъдимия. Наказанията „лишаване от свобода“ в размер на 6 /шест/ години и „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 8 /осем/ години,

според защитника съответстват на реализиране наказателна отговорност при превес на отегчаващи отговорността обстоятелства, докато реално по отношение на подсъдимия С. е установен превес на смекчаващите такива. Адв. Г. твърди още, че съдът е действал под влияние на упражнението недопустим обществен и медиен натиск, в процеса на който подзащитният му е бил демонизиран, без да се отчита, че инкриминираното деяние е непредпазливо.

С жалбата се прави искане за преквалифициране на същото в такова по чл.343 ал.1 б.„в“ предл.1 вр.чл.342 ал.1 от НК и за намаляване на наложените наказания съобразно константната практика на ВКС, като наказанието „лишаване от свобода“ бъде отложено на основание чл.66 ал.1 от НК, тъй като са налице всички необходими предпоставки за това.

В съдебно заседание на касационната инстанция подсъдимият С., редовно призован, не се явява. Неговият защитник поддържа жалбата по изложените в нея съображения.

Частните обвинители редовно призовани се явяват лично, като чрез поверениците си оспорват жалбата и молят същата да бъде оставена без уважение, а въззивната присъда на АС Пловдив, като законосъобразна и справедлива, да бъде оставена в сила.

Представителят на ВКП предлага на съда да остави в сила атакуваната присъда.

В срока за произнасяне на касационната инстанция, на 17.06.2015 г. по делото е постъпила молба от подсъдимия Г. С., в която допълнително се релевира касационното основание по чл.348 ал.1 т.2 от НПК с оплакване, че въззивният съд е постановил присъдата си въз основа на факти и обстоятелства, които не се съдържат в обвинителния акт и по които той не е заявявал признание, нито съгласие да бъде съден без събиране на допълнителни доказателства. Това негово допълнително оплакване, породило противоречие между подсъдимия и защитника му – адв.Г. относно линията на защита. В тази връзка между двамата било постигнато съгласие в съдебното заседание пред ВКС на 12.06.2015 г. адв.Г. да обяви оттегляне пълномощията му сам да представлява и защитава подсъдимия, и да поиска срок за организиране на защитата по начин, който последният намира за подходящ, с включване на още двама адвокати. Независимо от тази договорка, адв.Г. заявил пред касационния съдебен състав съгласие за даване ход на делото и същото било разгледано единствено с негово участие. При така стеклите се обстоятелства, подсъдимият моли определението на ВКС за обявяване делото за решаване да бъде отменено и на същия да бъде предоставен срок за организиране на пълноценна и адекватна защита. Към молбата са приложени „Бележки“, които са с характер на кореспонденция между подсъдимия и адв.Н., чрез която последният дава правна консултация на клиента си, правейки коментари за развитието на делото и евентуалния подход на върховната съдебна инстанция при решаването му.

Настоящият съдебен състав намира така депозираната молба от подсъдимия С. в частта относно искането за възобновяване на съдебното заседание за неоснователна, поради което не следва да бъде уважена. В същата той самият сочи, че към момента на провеждане на съдебното заседание се е намирал на 50 м от сградата на Съдебната палата, а в залата, където се разглеждало делото присъствали съпругата му, приятели и двамата адвокати, които имал желание да упълномощи. След като подсъдимият не е

счел за необходимо да присъства лично в съдебното заседание, за да заяви позицията си по провеждане на защитната му линия и да уведоми съда за възникналата промяна в начина на нейното организиране, за съда не съществува основание да отмени определението си за обявяване на делото за решаване. Становището на адв.Г. по хода на делото и произнесената от него защитна реч в хода по същество, вместо да обяви оттегляне на пълномощията си, дава основание на съдебния състав да приеме, че искането се основава не единствено на желание за промяна в защитната позиция, но и на други съображения, които не следва да бъдат обсъждани в настоящото решение.

Що се отнася до молбата в частта, в която се иска въвеждане на ново касационно основание – това по чл.348 ал.1 т.2 от НПК, то същата е недопустима и не може да бъде разгледана от касационната инстанция. Основанието за това се съдържа в разпоредбата на чл.351 ал.1 от НПК, съгласно която касационните основания, данните, които го подкрепят и искането което се прави следва да са изчерпателно посочени в касационната жалба. От това следва, че всички касационни основания следва да се претендират в срока за депозиране на жалбата. След неговото изтичане страните могат да представят единствено писмени възражения и допълнения към жалбите, но само относно вече посочените касационни основания и то до даване ход на дело – чл.351 ал.3 НПК. С оглед изложеното, молбата на посъдимия в тази част като недопустима не следва да бъде разгледана. Колкото до приложените към молбата „бележки“, поради обстоятелството, че те нямат характер на писмена защита, тъй като не изхождат от легитимна страна в процеса, не са адресирани до решаващия орган и са подадени след срока по чл.351 ал.3 НПК, не биха могли да бъдат обсъждани при решаване на делото.

Предвид изложеното, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение намери, че не са налице пречки за разглеждане делото по същество, поради което след като обсъди доводите на страните и провери атакувания съдебен акт в пределите, очертани от чл.347 от НПК, намери за установено следното:

С присъда № 54 от 21.11.2014 г., постановена по НОХД № 418/2014 г., Окръжен съд гр.Стара Загора е признал подсъдимия Г. Д. С. за виновен в това, че на 02.06.2014 г. в гр.Ст. 3., на Т-образно кръстовище между ул.“К. Г.“ и бул.“Ц. С. В.“, при управление на моторно превозно средство – л.а.“Л. Р. Д.“ с ДК № ..... КК е нарушил правилата за движение, посочени в Закона за движение по пътищата и Правилника за приложението му, а именно: чл.20 ал.2 изр.2, чл.25 ал.1, чл.36 ал.2, чл.116, чл.117 от ЗДвП и чл.47 ал.3 знак В2 от ППЗДвП, и по непредпазливост причинил смъртта на П. Ив. И., поради което и на основание чл.343 ал.1 б.“в“ предл.1 вр.чл.342 ал.1, чл.58а ал.1 и чл.54 от НК го осъдил на 3 /три/ години и 4 /четири/ месеца „лишаване от свобода“, което на основание чл.59 ал.1 и чл.61 т.3 от ЗИНЗС да изтърпи при първоначален „общ“ режим в затворническо общежитие от „открит“ тип, като за това деянието да е извършено на пешеходна пътека и да е нарушил правилото за движение по пътищата по чл.119 от ЗДвП го признал за невинен и го оправдал по първоначално повдигнатото му обвинение по чл.343 ал.3 предл.последно б.“б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б.“в“ вр.чл.342 ал.1 от НК.

На основание чл.59 ал.1 от НК окръжният съд е приспаднал от наказанието „лишаване от свобода“ времето, през което подсъдимият е бил задържан и спрямо него е била взета мярка за неотклонение „домашен арест“ считано от 03.06.2014 г. до изменянето ѝ в „парична гаранция“.

ОС Стара Загора е лишил подсъдимия Г. С. от право да управлява МПС на основание чл.343г от НК за срок от 5 /пет/ години считано от датата на привеждане на наказанието в изпълнение.

В тежест на подсъдимия били възложени и направените по делото разnosки.

По жалби на подсъдимия и частните обвинители срещу първоинстанционната присъда е било образувано ВНОХД № 31/2015 г. по описа на Пловдивския АС, НО, първи наказателен състав, като с присъда № 3 от 05.03.2015 г. на основание чл.334 т.2 вр.чл.336 ал.1 т.1 от НПК въззивният съд е отменил присъдата на ОС Стара Загора и постановил нова, с която признал подсъдимия Г. Д. С. за виновен в това, че на 02.06.2014 г. в гр.Ст. 3., на Т-образно кръстовище между ул.“К. Г.“ и бул.“Ц. С. В.“, при управление на моторно превозно средство – л.а.“Л. Р. Д.“ с ДК № СТ ..... КК е нарушил правилата за движение, посочени в Закона за движение по пътищата и Правилника за приложението му, съответно по: чл.20 ал.2 изр.2, чл.25 ал.1, чл.36 ал.2, чл.116, чл.117, чл.119 от ЗДвП и чл.47 ал.3 от ППЗДвП, като по непредпазливост причинил смъртта на П. И. И., като извършил деянието на пешеходна пътека, поради което и на основание чл.343 ал.3 предл.последно б.“б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б.“в“ вр.чл.342 ал.1, чл.58а ал.1 и чл.54 от НК го осъдил на 6 /шест/ години „лишаване от свобода“, което на основание чл.59 ал.1 и чл.61 т.3 от ЗИНЗС да изтърпи при първоначален „общ“ режим в затворническо общежитие от „открит“ тип.

ПАС, на основание чл.59 ал.1 от НК е приспаднал времето, през което подсъдимият е бил задържан и спрямо него е била взета мярка за неотклонение „домашен арест“, което да му бъде зачетено като изтърпяна част от наказанието „лишаване от свобода“.

На основание чл.343г от НК апелативният съд е лишил подсъдимия Георги Сапунджиев от право да управлява МПС за срок от 8 /осем/ години.

В тежест на подсъдимия били възложени направените по делото разnosки пред двете съдебни инстанции.

Присъдата на ПАС е била обявена в откритото съдебно заседание на 05.03.2015 г. в присъствието на страните. Видно от щемпела на Апелативен съд Пловдив, касационната жалба от защитника на подсъдимия С. – адв.Г. е подадена на 13.03.2015 г., поради което ВКС намира, че е допустима – подадена от процесуално легитимирана страна по чл.349 ал.3 вр.ал.1 вр.чл.253 т.2 от НПК в законоустановения от чл.350 ал.1 вр.чл.319 ал.1 от НПК срок.

Разгледана по същество, касационната жалба на подсъдимия Г. С. е неоснователна.

I. По оплакването за нарушение на закона.

Отправените срещу въззивната присъда на Пловдивския апелативен съд възражения са насочени срещу приетата правна квалификация на деянието по чл.343 ал.3 предложение последно от НК – за това, то да е извършено на пешеходна пътека, като аргументите са основани на заключението на автотехническата експертиза, че към момента на инициалния удар между управлявания от подсъдимия автомобил и пострадалото дете П. И., последното се е намирало извън обсега на пешеходната пътека. Тези възражения са подробно обсъдени в мотивите към атакувания съдебен акт,

на които въззивният съд е дал изчерпателен и обоснован отговор, който изцяло се подкрепя от касационната инстанция.

За да може да обсъди конкретните съображения, изложени от страните досежно наличието или липсата на квалифициращия признак по чл.343 ал.3 предложение последно от НК – деянието да е извършено на пешеходна пътека, настоящият съдебен състав следва да отбележи, че възприема изцяло обосновката на първоинстанционния съд относно статута на бул.“Ц. С. В.“, известен сред жителите на гр.Ст. З. като „Гл. у.“, между бул.“П. Е.“ и ул.“Х. Д. А.“ – в частност на Т-образното кръстовище между бул.“Ц. С. В.“ и ул.“К. Г.“. „Гл. у.“ в този участък и по-конкретно на посоченото Т-образно кръстовище не е имала статут на „пешеходна зона“ – липсвали са съответно знак Г15 „Задължителен път само за пешеходци“, както и допълнителна указателна табела Т17 „Пешеходна зона“. Движението в рамките на кръстовището било ограничено от наличието на следните знаци: Знак В2 „Забранено е влизането на пътни превозни средства в двете посоки“, дублиран на 9,70 м южно от кръстовището на източния тротоар на ул.“К. Г.“ и на самото кръстовище на югоизточния тротоар на бул.“Ц. С. В.“. По този начин движението в рамките на обсъждания участък било ограничено, но не и абсолютно забранено, тъй като съгласно Наредба № 1 за обществения ред при използване на превозни средства и общи площи на територията на Община Стара Загора, Общината е издавала разрешения за достъп и движение в границите на „Централна зона“ за обслужване на находящи се на нея обекти /търговски и др/. Влизането и излизането по бул.“Цар Симеон Велики“ в отсечката между ул.“Х. Д. Ас.“ и бул.“П. Ев.“, между които попада процесното Т-образно кръстовище, ставало от най-близката до находящия се на „Гл. у.“ обект пряка улица, в часовия интервал от 24.00 ч. до 06.00 ч. Подсъдимият С. не се е ползвал с такова разрешително.

Създадената организация на движение в обсъждания участък от бул.“Ц. С. В.“ от една страна формирала убеждение у гражданите, че същият е „пешеходна зона“, но от друга, съобразно правилата за движение, не променяла статута му на двупосочна улица за движение с всички задължения за участниците в движението, произтичащи от хоризонталната и вертикална маркировка, в това число и с оглед наличието на две пешеходни пътеки, намиращи се на запад и изток от кръстовището с ул.“К. Г.“.

Освен посочените до тук пътни знаци, на източния тротоар на ул.“К. Г.“ на 48,50 м преди кръстовището с бул.“Ц. С. В.“ бил поставен и знак А19 „Деца“, тъй като на югоизточния ъгъл на кръстовището било разположено СОУ „Васил Левски“.

Към момента на настъпване на инкриминираното произшествие, по „Гл. улица“ и в района на училището имало движение на много пешеходци по тротоарите и платното на улиците, тъй като сезонът /датата е 02.06.2014 г./ и часът /около 18.54 ч./ предполагали това.

След изясняване на тези обстоятелства, имащи съществено значение за правилната оценка на осъщественото от подсъдимия Сапунджиев ПТП, следва да се поясни кое е изпълнителното деяние в реализираното транспортно престъпление, кой е съставомерният резултат, кога и къде е настъпил той, с което ще бъде даден отговор на спорния по делото въпрос – реализиран ли е квалифициращият признак на състава на престъплението по чл.343 ал.3 предл. последно от НК – „на пешеходна пътека“.

С оглед горното следва да се има предвид, че елементите на състава на престъплението по чл.343 от НК са регламентирани в разпоредбата на чл.342 ал.1 от

НК към която цитираният текст от наказателния закон препраща. От нормата на чл.342 ал.1 от НК следва, че изпълнителното деяние по транспортните престъпления се осъществява чрез нарушение на правилата за движение¹, уредени в нормативни актове извън наказателния закон /т.е. нормите на последния са бланкетни/. А доколкото законодателството в областта на движението по пътищата е доста детайлизирано, то същинското транспортно престъпление може да се осъществи чрез най-разнообразни форми на изпълнително деяние² - т.е. при извършване на едно транспортно произшествие може да се реализират няколко форми на изпълнително деяние. При това някои от тях се осъществяват с действие, а други – чрез бездействие, т.е. когато деецът е бездействал при дължимо от него действие. Без значение от формата му обаче, всяко едно нарушение на установените правила за безопасност създава състояние на „опасна пътна обстановка“. И ако в причинна връзка с него настъпят съставомерните последици, регламентирани в наказателния закон, нарушението се превръща в изпълнително деяние на съответния състав на престъпление по НК.

В обсъждания случай подсъдимият С. е допуснал повече от едно нарушение на правилата за движение, уредени в Закона за движение по пътищата и правилника за неговото приложение, което означава, че същият е осъществил няколко форми на изпълнителното деяние по чл.343 вр.чл.342 ал.1 от НК.

При хронологичното проследяване поведението на подсъдимия се установява, че от момента, в който движейки се по ул.“К. Г.“ от юг на север към Т-образното кръстовище с бул.“Ц. С. В.“, най-напред той преминал край знак А19 - „Деца“ без да отчете предупреждението, че навлиза в район, където се движат деца, което изисква особено внимание от страна на водачите на МПС. Независимо от това, подсъдимият продължил движението си със същата скорост, която макар и с невисока абсолютна стойност, се явявала несъобразена с навлизането в така обозначената зона. Движейки се по посочения начин, подсъдимият С. навлязъл в зона, забранена за движение на автомобили, обозначена по надлежния ред със знак В2 – „забранено е влизането на пътни превозни средства в двете посоки“, като преминал последователно край два такива знака – първият отстоящ на 9,70 м от Т-образното кръстовище и вторият – непосредствено на самото кръстовище. С навлизането си в забранената за движение на автомобили зона, с което е осъществил една от формите на изпълнително деяние – нарушил забраната за движение по чл.47 ал.3 от ППЗДвП, обозначена със знаци В2, подсъдимият сам е създал опасна пътна обстановка. Тя е била допълнително усложнена от обстоятелството, че с оглед мястото, сезона и часа, когато е извършил нарушението /началото на м.юни, около 18.54 ч. на „Гл. у.“, където било забранено движението на автомобили/, свободно по пътното платно се разхождали пешеходци, сред които и много деца.

Тъкмо поради тази усложнена опасна пътна обстановка, още с навлизането във кръстовището, за подсъдимия като водач на МПС възникнало задължението по чл.20 ал.2 от ЗДвП – „Водачите са длъжни да намалят скоростта и при необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението“. За подсъдимия С. тази опасност вече е била възникнала, тъй като в самото кръстовище между ул.“К. Г.“ и бул.“Ц. С.В.“ имало

¹ Михайлов, Д. Проблеми на наказателното право. Особена част.С.: Сиела, 2008 г., с.678 – с.680

² Костадинова, Р. Транспортни престъпления. С.: Сиела, 2012 г., с.169

деца на детски велосипеди – пострадалият П. Ив., който бил в южната лента на бул. “Ц. С. В.”, близо до тротоара и В. В., който бил на около 1,5 м северно от него. В този момент разстоянието между автомобила на подсъдимия и П. И. било 4,64 м. При опасна зона за спиране от 3,55 м. съобразно скоростта му на движение от 10,73 км/ч, при съобразяване с предписанието по чл.20 ал.2 от ЗДвП, между автомобила и детето не би имало съприкосновение. Още повече, че между управлявания от подсъдимия автомобил и децата нямало никакво препятствие, което да ограничава видимостта на водача, било в светлата част на денонощието и децата били спрели на място, изчаквайки движещите се след тях родители. При така създалата се пътна обстановка подсъдимият Сапунджиев е бил длъжен да предприеме действието, предписано му в чл.20 ал.2 от ЗДвП – да спре докато отmine опасността. Като е бездействал въпреки предписанието за действие /задействане на спирачната система/, той е започнал да реализира тази форма на изпълнително деяние по чл.343 вр.чл.342 ал.1 от НК – нарушение на изискването по чл.20 ал.2 от ЗДвП. Нещо повече, той продължил движението на автомобила със същата скорост, предприемайки маневра „Завой наляво“ с намерение да навлезе в лявата лента по булеварда в посока запад. Осъществяването на тази маневра подсъдимият предприел в нарушение на разпоредбата на чл.25 ал.1 от ЗДвП – „Водач, който ще предприеме каквато и да е маневра ....да завие надясно или наляво за навлизане по друг път...трябва да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението...“, с което е реализирал още една форма на изпълнително деяние, тъй като по пътя, който е избрал за движение се намирал пострадалия П. Ив., представляващ непосредствена опасност пред него.

Продължавайки да бездейства по отношение задължението си по чл.20 ал.2 от ЗДвП, т.е. в продължение осъществяването на тази форма на изпълнително деяние, водачът на автомобила С., без да намалява скоростта, с която се движел още при навлизането в кръстовището – 10,73 км/ч /установена от автотехническата експертиза/, ударил велосипеда на П. И., на който последният се намирал. Инициалният удар между велосипеда и автомобила настъпил с предната броня на последния, на разстояние 0,47 м вдясно от левия страничен габарит, в кръстовището. След удара детето изпаднало на платното, а велосипедът паднал на дясната си страна. Независимо от това обстоятелство, което сложило началото на пътно-транспортното произшествие, подсъдимият продължил да бездейства по отношението на задължението си незабавно да спре, като дори без да намалява скоростта се движел на запад. В процеса на това движение избутал и завлачил велосипеда по асфалта, който оставил констатираните при огледа задирни и прохлузни следи. След падане от велосипеда, тялото на П. Ив. също било влачено от автомобила, до момента, в който било прегазено от неговото предно ляво колело върху пешеходната пътека на бул. “Ц. С. В.”, находяща се западно от ул. “К. Г. “. Едва след този момент управляваният от подсъдимия автомобил преустановил движението си, макар и без аварийно задействане на спирачната система - или при т.н. “служебно спиране“. Този момент съответства и на довършване на изпълнителното деяние, реализирано чрез бездействие – нарушението на задължението по чл.20 ал.2 от ЗДвП. То е довършено на пешеходната пътека /установена по надлежния ред от двете съдебни инстанции/, където е настъпил и съставомерния резултат – смъртта на детето П. Ив.

Предвид изложената хронология на осъществените от подсъдимия С. няколко форми на изпълнително деяние, находящи се в причинна връзка с настъпилия съставомерен резултат, настоящият касационен състав намира, че престъплението е извършено на пешеходна пътека съгласно разпоредбата на чл.343 ал.3 предл.последно б.“б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б.“в“ вр.чл.342 ал.1 от НК, като за да стигне до този извод взе предвид следното:

На първо място законодателят е въвел мястото на извършване на престъплението „на пешеходна пътека“ като самостоятелно квалифициращо обстоятелство предвид повишената опасност, която то създава за движението и особено вниманието, което изисква от водачите на ППС. В същото време текстът на закона не конкретизира между кои участници в движението следва да е реализирано произшествие, за да бъде осъществен този квалифициращ признак. Последното означава, че той е самостоятелно приложим без изискване за настъпването му да е съществувала конкретна пътна обстановка, очертана в ЗДвП или ППЗДвП. С оглед на това настоящият състав не споделя изводът на Пловдивския апелативен съд, че с действията си подсъдимият С. е нарушил и разпоредбата на чл.119 от ЗДвП. Такава пътна обстановка не е била създадена въобще, поради което по обвинението в тази му част подсъдимият следва да бъде оправдан.

За да приеме, че е осъществен квалифициращият признак по чл.343 ал.3 предл.последно от НК, ВКС отчита обстоятелството, че изпълнителното деяние, изразяващо се в нарушение на императивното задължение по чл.20 ал.2 от ЗДвП, подсъдимият е довършил на пешеходната пътека, където е настъпил съставомерният резултат – причинена е смъртта на пострадалия П. Ив. От заключението на съдебно-медицинската експертиза безспорно се установява, че смъртта е резултат от прегазване, а то е настъпило на пешеходната пътека, което от друга страна категорично е изяснено от автотехническата експертиза.

Вярно е, че мястото на удара има важно значение за изясняване механизма на пътно-транспортното произшествие. То обаче не се отъждествява със самото произшествие, което е много по-сложен процес, в рамките на който в динамика могат да се променят съставомерните последици. В конкретния случай след инициалния удар подсъдимият е продължил движението на автомобила с непроменена скорост, като е изминал 5,28 м до окончателното си спиране. Ако в рамките на този път, преди прегазването на детето той бе изпълнил задължителното предписание по чл.20 ал.2 от ЗДвП – т.е. беше преустановил реализирането на тази форма на изпълнително деяние, с висока степен на вероятност крайният резултат можеше да бъде друг – от пълна липса на увреждания /непосредствено след началния удар/, до различни по характер и брой телесни увреждания, в зависимост от момента на реагирането с аварийно спиране. При подобно развитие на произшествието същото не би настъпило на пешеходна пътека, защото изпълнителното деяние би било довършено преди навлизането на нея. Или мястото на удара би съвпаднало с довършване на изпълнителното деяние, ако подсъдимият бе задействал спирачната система в същия момент. Тези разсъждения се основават на научните изводи, представени от експертите, изготвящи автотехнически експертизи, които сочат, че при сблъсък между автомобил и пешеходец, последният може да получи увреждания във всеки един момент от развитието на произшествието, което е процес – такива, причинени от първоначалния контакт, последващи при

вторичен удар в друга част на автомобила, от падане на настилката или такива от прегазване от същото, или друго МПС. Тъкмо за това изготвянето на прецизна автотехническа експертиза предполага преди нея да е изготвена съдебно-медицинска такава, в която да са описани всички наранявания на пострадалия, техния вид, конфигурация, точното им разположение, посоката на ударите и др. Автоекспертът е длъжен да се съобрази с тези данни, защото само така при сложен механизъм на произшествие, развиващо се с динамична промяна на уврежданията от началния момент до окончателното установяване на участниците в него, може да бъде установена реалната фактическа обстановка.³ По настоящото дело тези изисквания са били спазени, като автотехническата експертиза е отчела данните от СМЕ за уврежданията на пострадалото дете. Констатацията за мястото на настъпване на съставомерните последици – смърт на П. Ив. на пешеходна пътека, се основава на установената тежка, несъвместима с живота черепно – мозъчна травма, довела до незабавното настъпване на смърт, която е резултат от прегазване, а то е настъпило на пешеходната пътека. Останалите увреждания, които не са причина за смъртта, се явяват междинен резултат от сложно развито се произшествие от момента на началния удар до окончателното довършване изпълнителното деяние на инкриминираното престъпление – нарушението на правилото за движение по чл.20 ал.2 от ЗДвП.

Предвид изложеното до тук, настоящият касационен състав приема крайният извод на АС Пловдив по съществото на делото за законосъобразен, поради което следва да бъде споделен. В същото време не се съгласява с това, че всички инкриминирани нарушения на правилата за движение се намират в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, поради което за тях подсъдимият С. следва да бъде оправдан. Досежно нарушението по чл.119 от ЗДвП бяха изложени съображения по-горе в настоящото решение и за това няма да бъдат повтаряни.

На следващо място този съдебен състав не споделя извода, че за настъпване на съставомерния резултат е допринесло нарушението на правилото по чл.36 ал.2 от ЗДвП – „при завиване наляво за навлизане в път с двупосочно движение водачът на пътното превозно средство завива така, че да навлезе по възможно най-краткия път в дясната част на платното за движение“. При конкретно създамата се пътна обстановка, опасността е предизвикана от самото навлизане на управлявания от подсъдимия автомобил в забранената за движение зона в нарушение на чл.47 ал.3 знак В2 от ППЗДвП и предприетата непосредствено след това маневра „завой наляво“ в нарушение на правилото по чл.25 ал.1 от ЗДвП. Създадената в резултат на така осъществените две форми на изпълнително деяние усложнена обстановка разкрива, че дори при спазване изискването на чл.36 ал.2 от ЗДвП произшествие е щяло да настъпи, тъй като в този район освен П. Ив. се е намирал и В. В. – също дете на детски велосипед. В този смисъл предпоставките за настъпване на ПТП са създадени с реализираните нарушения на правилата по чл.25 ал.1 от ЗДвП и чл.47 ал.3, знак В2 от ППЗДвП, като същите не биха могли да бъдат преодолен при спазване на изискванията по чл.36 ал.2 от ЗДвП, поради което последното следва да отпадне от повдигнатото на С. обвинение.

---

³ Карапетков, С. Разследване на ПТП. Технически коментар за юриста. С.: Технически университет-София, 2010 г., с.104-105

Неотносимо е към настъпилото произшествие и инкриминираното нарушение по чл.116 от ЗДвП. Тази норма от специалния закон регламентира общи и широки задължения на водачите на ППС, без да им предписва конкретно поведение – действие или бездействие, поради което няма отношение към конкретно създалата се пътна обстановка. В този смисъл не се констатира причинна връзка между него и настъпилия съставомерен резултат, поради което също следва да отпадне от обвинението срещу подсъдимия.

По-нататък касационният съдебен състав намира, че с осъждането на подсъдимия С. за допуснати нарушения едновременно на правилата за движение по чл.20 ал.2 и чл.117 от ЗДвП, както първоинстанционният, така и въззивният съд не са съобразили становището, залегнало в т.4 от ТР № 28/1984 г. на ОСНК на ВС. Изводите, залегнали в посочената част от това тълкувателно решение обуславят изключването на едновременното приложение на чл.20 ал.2 от ЗДвП, /регламентиращ най-обобщено изискванията към водачите на ППС досежно режима на скоростта и се отнася до всички пътни обстановки по време на движение/, с конкретните разпоредби от ЗДвП, регулиращи само някои от съдържащите се в основното правило за движение типични пътни обстановки /представляващи конкретен израз на условие за движение – преминаване покрай спирка, спрял или току-що потеглящ от спирка автобус или тролейбус, движение нощно време, преминаване край деца, през пешеходна пътека и др./. В този смисъл разпоредбата на чл.117 от ЗДвП, предписваща задължение на водачите на ППС при приближаване към място, където на пътя или в близост до него се намират деца, да намалят скоростта, а при необходимост и да спрат, се явява частен случай, уреждащ конкретна типична пътна обстановка, за разлика от общата разпоредба на чл.20 ал.2 от ЗДвП. С оглед на това, тъй като двете норми предписват едно и също дължимо поведение на водачите на ППС – действие свързано с намаляване на скоростта и дори спиране при необходимост, при изясняване на всяко конкретно ПТП следва да се уточни коя от двете разпоредби следва да намери приложение. В настоящата хипотеза ВКС намира, че не сме изправени пред конкретна пътна обстановка, уредена в чл.117 от ЗДвП, тъй като по платното на бул.“Ц. С. В.“ по същото време са се движели много пешеходци на различна възраст, а не само деца, опасността е възникнала поради неправомерното навлизане на автомобила на подсъдимия в зоната, забранена за движение, което го е поставило пред задължението да изпълни общото предписание за дължимото от него действие по чл.20 ал.2 от ЗДвП. Предвид това от обвинението на подсъдимия следва да отпадне и инкриминираното нарушение по чл.117 от ЗДвП.

С оглед всичко изложено до тук, при проверката на атакуваното въззивно решение на Пловдивския апелативен съд, касационната инстанция не констатира наличие на релевираното от жалбоподателя адв.Г. – защитник на подсъдимия Сапунджиев нарушение на закона по чл.348 ал.1 т.1 от НПК в изложения от него смисъл – несъставомерност на деянието по чл.343 ал.3 предл.последно от НК. В пределите на установените и доказани фактически положения, залегнали в обстоятелствената част на обвинителния акт, въззивният съд е приложил правилно материалния закон. Законосъобразно е приел, че поведението на подсъдимия Г. С. от обективна и субективна страна се субсумира под състава на престъплението по чл.343 ал.3 предл.последно б. “б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б. “в“ вр.чл.342 ал.1 от НК. Изложените

в тази насока съображения от въззивния съд на л.11 - л.19 от мотивите към атакуваната присъда почиват на вярно разбиране на закона и като цяло се споделят от настоящия касационен състав. Съгласие върховната съдебна инстанция не изразява единствено досежно осъждането на подсъдимия С. за извършени нарушения на правилата за движение по чл.36 ал.2, чл.116, чл.117 и чл.119 от ЗДвП по изложените по-горе съображения, поради което същият следва да бъде оправдан по така повдигнатото му обвинение, в който смисъл проверяваният съдебен акт следва да бъде изменен.

II. По оплакването за явна несправедливост на наложеното наказание.

В касационната жалба на адв.Г. се съдържа оплакване досежно размера на наложеното на подсъдимия С. наказание „лишаване от свобода“, определено при условията на чл.58а ал.1 от НК в размер на 6 години и на наказанието „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 8 години както в контекста на искането за преквалификация на инкриминираното деяние в такова по чл.343 ал.1 б.“в“ пр.1 вр.чл.342 ал.1 от НК, така и като самостоятелно оплакване.

Изхождайки от изложените до тук изводи досежно верността на възприетата от въззивната инстанция правна квалификация, настоящият съдебен състав намери, че следва да обсъди атакувания акт на АС Пловдив по ВНОХД № 31/2015 г. от гледна точка на касационното основание по чл.348 ал.1 т.3 от НПК, като самостоятелно оплакване. При оценката, която направи на отегчаващите и смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства, този състав на касационния съд намери проверяваната присъда на ПАС за справедлива. Наложеното на подсъдимия С. наказание за извършеното престъпление по чл.343 ал.3 предл.последно б.“б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б.“в“ вр.чл.342 ал.1 от НК е „лишаване от свобода“ за срок от 6 /шест/ години и е определено при условията на чл.58а ал.1 от НК. Отмереното преди редуцията, основана на нормата на чл.373 ал.2 от НПК наказание е при условията на чл.54 от НК и е в размер на 9 години „лишаване от свобода“. То е малко под максимума на санкционната част на разпоредбата на чл.343 ал.3 б.“б“ предл.1 от НК. Този размер на основното наказание „лишаване от свобода“ съответства в пълна степен на основателно изтъкнатите от въззивния съд и значително преобладаващи отегчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства. Особена тежест имат констатираните многобройни нарушения на правилата за движение, за които същият е бил санкциониран по административен ред. Сред тях са налице наказания за причинени ПТП поради допуснати аналогични нарушения на ЗДвП като тези в настоящия случай, което охарактеризира подсъдимия като лице с висока степен на обществена опасност в качеството му на водач на МПС. Посочените обстоятелства, отнесени към изключително високата степен на обществена опасност на конкретно извършеното от него престъпление, обосновават справедливостта на наложеното от апелативния съд наказание. Степента на обществената опасност на инкриминираното деяние не се определя единствено от факта, че е загинало четиригодишно дете. Цялостният механизъм на произшествието – започнало с навлизане в зона забранена за движение на автомобили, в сезон и час, когато движението на пешеходци /сред които и деца/ по платното на „Гл. у.“ е интензивно, продължилото движение без намаляване на скоростта при предприетата маневра „завой наляво“, липсата на реакция при

възникналата непосредствена опасност на пътя и нещо повече – продължилото безотговорно движение в кръстовището и след инициалния удар с велосипеда на пострадалото дете, охарактеризират както деянието, така и дееца като такива с изключително висока степен на обществена опасност. Съпоставката на чистото съдебно минало и добрите характеристични данни на подсъдимия с очертаните отегчаващи отговорността му обстоятелства води до извод за тяхната ниска относителна тежест и обосновава единствено определяне на наказанието му под максимума на санкционната част на състава на реализираното от него престъпление. При така наложения размер на наказанието „лишаване от свобода“ безпредметно става обсъждането на предпоставките за приложение на института на условно осъждане по чл.66 от НК. От друга страна, очерталата се характеристика на подсъдимия като водач на МПС чрез описаните по-горе отегчаващи отговорността му обстоятелства дава основание за справедлив да се приеме и размерът на наложеното му наказание „лишаване от право да управлява МПС“ за срок от 8 години. Предвид изложеното, настоящият съдебен състав прие, че определените по вид, размер и начин на изтърпяване наказания на подсъдимия С. изпълняват целите по чл. 36 от НК и не се явяват явно несправедливи по смисъла на чл.348 ал.5 т.1 и т.2 от НПК.

III. Относно законосъобразността на процедурата по Глава XVII от НПК.

Независимо, че в касационната жалба на подсъдимия С. не е релевирано оплакването по чл.348 ал.1 т.2 от НПК, предвид обстоятелството, че делото е разгледано по Глава XVII от НПК в хипотезата на чл.372 ал.4 вр.чл.371 т.2 от НПК, настоящият съдебен състав намери за необходимо да провери законосъобразното провеждане на съдебното производство по този ред, с оглед охраняване конституционното право на подсъдимия като гражданин на Република България по чл.31 ал.2 от Конституцията на РБ – т.е. че същият не е осъден само въз основа на самопризнанието си, както и това, че последното е заявено доброволно, при надлежно разясняване на последиците от него.

С оглед изложеното касационната инстанция осъществи съдебен контрол на атакувания съдебен акт в контекста на проведеното съкратеното съдебно следствие от първата инстанция и не констатира наличието на съществени нарушения на процесуалните правила, допуснати от въззивния съд при разкриването на описаната фактическа обстановка. Не са възприети нови факти и обстоятелства, които не се съдържат в обстоятелствената част на обвинителния акт и които не са признати от подсъдимия. При внимателния прочит на мотивите на присъдата и на материалите по делото се установява, че АС Пловдив в съответствие с изискванията на НПК е обсъдил необходимия обем от основни доказателствени материали, значими за правилното решаване на делото. При изготвянето на атакувания съдебен акт в частта му относно приетата фактическа обстановка не са допуснати непълноти, нито са привнесени нови факти и обстоятелства. Мотивите към проверяваната присъда на въззивния съдебен състав в достатъчна степен отговарят на въпросите по чл.301 от НПК. Липсват основания, които да опорочават и да придават съмнителност на приетите от въззивния съд факти, поради което те не могат да бъдат оспорени.

Производството пред първата инстанция по реда на Глава XXVII от НПК в хипотезата на чл.372 ал.4 вр.чл.371 т.2 НПК също е протекла законосъобразно. При тази процедура съдът е задължен да прецени дали самопризнанието на подсъдимия се подкрепя от доказателствата, събрани на досъдебното производство и ако намери, че това е така, да проведе съкратено съдебно следствие. В такъв случай за релевантни се приемат всички фактически обстоятелства, залегнали в обвинителния акт, обхванати от самопризнанието по чл.371 т.2 от НПК. Щом процедурата по чл.372 ал.4 вр.чл.371 т.2 НПК е законосъобразно проведена, страните не могат да оспорват нито пред въззивната, а още по-малко пред касационната инстанции приетите по делото релевантни факти. На въззивна проверка подлежи единствено правилността на преценката за наличието на съответствие между признанието по чл.371 т.2 от НПК и доказателствата, събрани на досъдебното производство. Щом такова съответствие е налице, въззивният съд, както и първоинстанционният, са обвързани от фактическите положения, изложени в обвинителния акт, в тяхната цялост.

В разглеждания казус, видно от протокола от проведеното на 21.11.2014 г. съдебно заседание по НОХД № 418/2014 г. по описа на Окръжен съд гр.Стара Загора, адв.Г., защитник на подсъдимия Г. С., е заявил пред съда, че той и подзащитният му желаят съдебното производство да се гледа по реда на съкратеното съдебно следствие с признаване на всички факти по обвинителния акт, като не желаят за тях да се събират доказателства. В съгласие с изискването на чл.372 ал.1 от НПК съдът изрично е уведомил подсъдимия за последиците от неговия избор, а именно, че направените самопризнания ще се ползват при постановяване на присъдата. След разясненията на съда по чл.372 ал.1 от НПК самият подсъдим С. лично е декларирал позицията си – че разбира разясненията на съда, че признава изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт и е съгласен да не се събират доказателства за тези факти. В съгласие с изискването на чл.372 ал.4 от НПК съдът надлежно е изпълнил задължението си, регламентирано в тази разпоредба - да установи наличието на съответствие между признанието на фактите и доказателствата, събрани на досъдебното производство, като е констатирал, че такова съответствие обективно е налице.

С оглед на тези данни Пловдивският апелативен съд правилно е приел, че диференцираната процедура е била проведена законосъобразно, от което следва извод, че съдебните инстанции правилно са се позовали на фактическата обстановка, залегнала в обстоятелствената част на вношения срещу подсъдимия С. обвинителен акт, включително и относно констатациите, че изпълнителното деяние подсъдимият е довършил на пешеходната пътека, където именно е настъпил съставомерния резултат – смъртта на П. Ив.

Внимателният прочит на присъдата на въззивния съд дава основание да се отбележи, че в нея също стриктно е възприета фактологията от обвинителния акт и няма възприет нито един нов факт, който да не е отразен в неговата обстоятелствена част. Разликата между присъдите на двете съдебни инстанции се състои в различната правна оценка, която те са дали на мястото на настъпване на съставомерните последици, при еднозначно възприет от тях факт, че това се е случило на пешеходната пътека. В този смисъл въззивният съд е възприел същата фактическа обстановка като първата инстанция и не се е отклонил от съдържащите се в обвинителния акт факти,

сред които е и този, че прегазването на П. И. е настъпило на пешеходна пътека. Той само е дал собствена правна оценка на инкриминираното деяние, като е приел, че то е довършено на пешеходната пътека, което предполага възприемане на квалифицирания състав на извършеното от подсъдимия престъпление – по чл.343 ал.3 предл.последно б.“б“ предл.1 вр.чл.343 ал.1 б.“в“ вр.чл.342 ал.1 от НК. Разглеждането на делото по тази диференцирана процедура задължава съда на основание чл.372 ал.4 от НПК да установи единствено съответствието на събраните по делото доказателства с направеното от подсъдимия самопризнание. Тя не обвързва съдебните инстанции с конкретна правна квалификация, тъй като определянето на същата е изцяло в тяхните правомощия, а единствено с изложените в обвинителния акт факти, които и подсъдимият е признал. При съобразяване с това изискване, възприемането на различна квалификация на престъпленията – предмет на делото от първата и въззивната инстанции не е процесуално нарушение, а израз на прилагане на принципа по чл.14 ал.1 от НПК за вземане на решение по вътрешно убеждение. Тъкмо така са постъпили окръжният и въззивният съд по настоящото дело, поради което при разглеждането му не е допуснато процесуално нарушение от визираните в чл.348 ал.3 т.1 от НПК.

С оглед горното, настоящият касационен състав прецени, че при разглеждане на делото не са допуснати и съществени нарушения на процесуалните правила по смисъла на чл.348 ал.3 от НПК, поради което липсват основания за отмяна на проверявания въззивен съдебен акт.

Водим от изложените аргументи и на основание чл.354 ал.1 т.1 и т.3 вр.ал.2 т.2 от НПК, Върховният касационен съд, второ наказателно отделение,

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ присъда № 3 от 05.03.2015 г., постановена по ВНОХД № 31/2015 г. по описа на Пловдивския апелативен съд, НО, първи наказателен състав, като признава подсъдимия Г. Д. С. със снета по делото самоличност за невинен в това да е допуснал нарушение на правилата за движение по пътищата по чл.36 ал.2, чл.116, чл.117 и чл.119 от ЗДвП, като го оправдава по предявеното му обвинение в тази му част.

ОСТАВЯ В СИЛА присъда № 3 от 05.03.2015 г., постановена по ВНОХД № 31/2015 г. по описа на Пловдивския апелативен съд, НО, първи наказателен състав в останалата част.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.